

kar ni povedano v naslovнем listu, da je nalik podobnim nemškim knjigam na prvi strani platnic kolorirana podoba; takisto so štiri druge kolorirane uvezane v knjigo.

Radi ustrežemo želji marljive knjigarnice ter toplo priporočamo te najnovejši nje založenki in to s prepričanjem. Prvič je njiju jezik vohče pravilen in uglajen, tako da ju bode tudi v tem obziru mladina s pridom čitala. Prigovarjati bi pač imeli semtertja kaj, zlasti glede besedosledja in nepotrebnih naglaskov (nató, sré, le-tá, takó stojita itd.); toda to bi bile malenkosti, ki nikakor ne bi manjšale celotne vrednosti. — Drugič pa je tudi vnanja oblika poleg vse preproščine dovolj čedna. Prav zategadelj skoro zavidamo današnjo slovensko mladino, ki mnogo ložje nasiča svojo knjigoželjnost, nego smo jo mi, ter si za svoje male krajarje lahko nabavlja prilično lične in v pravilni slovenščini spisane knjižice, dočim smo mi prav od iste Giontinijeve knjigarne morali kupovati tiste *Repošteve, Lažnjive Kljukce, Hirlande in Genovefe* na cunjastem popirju in v barbarski slovenščini. — Tudi ta izprememba se nam zdi jako značilna za naš vsestranski napredek.

O vzgojni vrednosti Robinzonovi in Šmidovih povestij (o le-teh je že Stritar pisal v svojem »Zvonu«) drugo pot kaj več! Vender tudi na to stran z lahko vestjo priporočamo omenjeni knjižici.

Odlomki iz narodnega gospodarstva. Spisal Anton Kupljen. V Ljubljani, 1895. — Samozaložba. — Tisek R. Miličeve tiskarne. — Cena 30 kr. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metodija. — Str. 63, vel. 8°. — Vsebina: Posveta, Zložil B. Fl. — Uvod. — I. Temeljni pojmi. — II. O gospodarstvu in njegovih vrstah. — III. Gizda in varčnost. — IV. O važnosti, delbi in združbi dela z ozirom na narodno (občno) gospodarstvo. — V. O narodno-gospodarskem pomenu osebne odvisnosti in prostosti. — VI. O potrošku imetja. — VII. Bogastvo in uboštvo. — VIII. Odurnost lenobe. — IX. Ovržba komunizma. — Sklep.

„Odlomki“ so poleg „Umnega čebelarstva“ in „Navoda o snovanju in poslovanju posojilnic“ že tretja knjiga z realistično vsebino, ki nam je došla v kratkem času. Obetajoč priobčiti v »Zvonu« stvarno oceno vseh teh publikacij, ko nam dojde iz strokovnjaških rok, si ne moremo kaj, da ne bi že tukaj namignili, kako važni in simptomatični se nam zde taki proizvodi praktičnih strok. Mi sodimo namreč, opirajoč se na zgodovinska fakta, da ne propade narod, kateri čuti v sebi silo in potrebo, si ustvarjati slovstvene pripomočke tudi v obrambo gmotnih interesov katerokoli vrste, si ustvarjati praktično literaturo. Saj to je tudi celo naravno! Praktično strokovno slovstvo je pristno izrazilo in zanesljivo merilo ekonomske jakosti kakega naroda; od le-te pa je kolikor toliko zavisna njega politična veljava.

Nekaj Prešernove ostaline. V petem zvezku Kranjske Čbelice (iz knjižnice prijatelja M. Ljubca v Gradcu) sem našel morda po roki Ivana Macuna, iz čigar knjižnice je ta zvezek, zapisanega pri Prešernovi »Zdravljici« nekaj, kar spada tudi med pesnikovo zauščino. Bržkone je imel Macun rokopis te pesmi in je iz njega napisal v Kranjsko Čbelico vsa ona mesta, katera so mu, popravljena, gotovo manj ugajala, kakor v prvi obliki. — Nad tiskanim naslovom je pisano: Ova je pisana još v Bohoričici; in pod njim:

»Ob novini 1844«

(v. rukopis)

Druga pisava, deloma med vrsticami ali pod njimi, deloma na robu je (s svinčnikom) tako površna. Prešernova pesem slove torej v starejši obliki tako-le;¹⁾

¹⁾ Prim. Jurčiča in Stritarja izdajo str. 222. i sl.; pisane vrstice, od znanih različne, so z razprtimi črkami tiskane,

Ob novini 1844.

Spet terte so rodile,
Prijatli, vince nam sladko,
Ki nam oživlja žile
Serce razjasni in okó,
Ki vtopí
Vse skerbí,
Veselo upanje budí!

Komu pervo zdravico
Napili bomo krog in krog?
Slovencov porodnico
Deželo našo živi Bog
Brate vse,
Kar nas je
Sinov slovenske matere!

V sovražnike 'z oblakov
Rodu naj naš'ga treši grom!
Prost, ko je bil očakov,
Naprej naj bo Slovencov dom;
Naj zdrobé
Njih roké
Verige vse, ki jim težé.

Edinost, sreča, sprava
K nam naj nazaj se vernejo,
Otrok, kar ima Slava,
Vsi naj si v roke sežejo,
De oblast
Spet in čast
Ko ble ste, boste naša last.

Visoko zdaj, prijatli,
Kozarce zase vzdignimo
Ki smo se [vsi] pobratli
Saj eno misel mislimo;
Bog naj te . . .
Bog naj me . . .
Naj nas živi tovarše vse!

Dr. Prešerin.

V 3. verzu zadnje kitice je tiskano: »Ki smo zato se zbrat'li,« in na koncu vrstice pisano le »pobratli«; besedico »vsi« sem torej jaz vrinil.

R. Krmavnar.

Pesnik Josip Pagliaruzzi-Krilan. — »Goriška tiskarna« A. Gabrščeka nam je poslala to-le tiskano okrožnico: »Deset let je že preteklo, kar je legel v prijaznem Kobaridu na Goriškem k večnemu počitku nadpolni mlad pesnik — Krilan, ki je bil postal ljubljenc slovenskega čitajočega občinstva. Njegove ljubke liriške pesnice, pa tudi romance in balade so kazale velik talent, ki je veliko obetal svojemu narodu. Ali: »Slovenec nima sreče, kar dá mu, hitro spet mu vzame čas!« — zgodilo se je tudi tu,